

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זבני תורה מחודדים בפיק (קידושין ל.)

סיכומי דף היומי

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
336

דבר המערכת

בעמדינו לקראת תחילת מסכת בבא מציעא בחודש אשר בו מרבית בשמחת התורה הנלמד ביגיעה וברציפות ובעקביות מידי יום, וכמו שרואים בתחילת שניים או חזקין שאי אפשר לקנות מציאה בראיה ורק באחיזה ומצאתה דאתי לידיה משמע, הכי נמי בתורה שרואים בפסוק במשלי שצריך לחפש אחריה כמטמונים אפשר לקנותה רק ביגיעה יגיעת ומצאת.

ויגיעה ועמילות בתורה מקרב הגאולה השלימה וכמו שנאמר במגילה קיימו וקיבלו בתורה שבעל פה והיינו בעמל פה.

וכלשון האור החיים הקדוש בפרשת תצוה כי גאולה האחרונה יהיה בזכות משה רבינו ע"ה ואינו חפץ לגאול עם הבטלנים מן התורה.

יגיעת ומצאת !!!

בבא מציעא דף ב'. יום ו' פרשת כי תשא - כ"א אדר א' תשפ"ד

לעילוי נשמת אביו ר' רפאל דוד בן ר' גרשון מאניס הכהן ז"ל הכ"מ

שנים שאו חזקים בטלית במציאה ובמקח וממכר. קניין מציאה בהגבהה. זה וזה אומר אני ארגתיה. בעל הבית האומר תן לבני לרבנן ובן ננס. ממון המוטל בספק לחכמים וסומכוס

דף ב' - ע"א

משנה. שנים שאו חזקים בטלית וכל אחד אומר כולה שלי ואני מצאתי והגבהתי תחילה ואתה תפסת ממני, כל אחד ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו, אחד אומר כולה שלי והשני אומר חציה שלי האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים והאומר חציה שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע, בזמן ששניהם מודים או שיש עדים שהגביהו ביחד חולקים בלי שבועה.

שנים שרוכבים על חמור או אחד רוכב ואחד מנהיג וכל אחד אומר כולה שלי יחלוקו בשבועה, שבאחד רוכב ואחד מנהיג שניהם שווים לקנות בהמה מן ההפקר.

אין אדם זוכה במציאה אלא בהגבהה ולא בראיה לבד (וכמו שכתוב 'ומצאתה' שבא לידו).

דף ב' - ע"ב

שנים שאו חזקים בטלית וכל אחד אומר אני קניתי מהמוכר, אם המוכר קיבל כסף רק מאחד המוכר נאמן ממי קיבל הדמים ולמי מכר, אם קיבל משניהם מאחד מדעתו ומשני בעל כרחו אין המוכר נאמן כיון שאין המקח בידו וכל אחד ישבע שאין לו פחות מחציה ויחלוקו, ודווקא במקח וממכר שאפשר שלשניהם נתרצה המוכר אבל זה אומר אני ארגתיה וזה אומר אני ארגתיה יהא מונח עד שיבוא אליהו שאחד מהם בוודאי רמאי.

בעל הבית שאמר לחנוני תן לבני או לפועלים וחנוני אמר נתתי והם אומרים לא נטלנו, לרבנן שניהם נשבעים ונוטלים מבעל הבית, לבן ננס אין בית דין מחייבים שניהם בשבועה כיון שאחד מהם בוודאי נשבע לשקר אלא נוטלים בלי שבועה.

השבועה בשנים שאו חזקים בטלית הוא גם לבן ננס הסובר שאין בית דין משביעים חנוני ופועל ששם אחד מהם בוודאי נשבע לשקר אבל שנים שאו חזקים בטלית וכל אחד אומר אני מצאתי סובר שנשבע לאמת ושניהם הגביהו יחד וכן אם אומר אני קניתי סובר שהמוכר נתרצה לשניהם.

ממון המוטל בספק, לחכמים אם אחד מוחזק המוציא ממנו עליו הראיה,

ואם שניהם מוחזקים ואין אחד מוציא מחבירו כמו שנים האו חזקים בטלית חולקים בשבועה [גם החצי שכל אחד מוחזק בו מחוסר גובינא כיון שהרי כל אחד מוחזק בכל ועיין בסמוך מסקנת בש"ס], לסומכוס ממון המוטל בספק חולקים בלי שבועה אפילו אם אחד מהם מוחזק, לסתימת הש"ס היינו רק כששניהם טוענים טענת שמא אבל בטוענים טענת ברי חולקים בשבועה, לרבה ב"ר הונא לסומכוס גם בברי וברי חולקים בלי שבועה, ובאו חזקים בטלית תיקנו חכמים שבועה שלא יהא כל אחד הולך ותוקף טליתו של חברו ויאמר שלי הוא [וזה מסקנת הש"ס בדף ה: שזה טעם השבועה לכו"ע].

לסומכוס שממון המוטל בספק חולקים הוא גם אם יהיה חיסרון ממון לאחד מהם, כגון שור שנגח פרה ונמצא עוברת בצידה ולא ידוע אם עד שלא נגחה ילדה או שמת מחמת הנגיחה שמשלם חצי הולד גם שאחד מהם מפסיד חצי שלא כדון.

דף ב'. בן ננס, ברי וברי.

בבא מציעא דף ג'. שב"ק פר' כי תשא - כ"ב אדר א' תשפ"ד

יום זה הוקדש לעילוי נשמת הרה"ח ר' ישראל ראזענבוים זצ"ל בן הרה"ח ר' מאיר זצ"ל נלב"ע כ"ב אדר תש"מ

ולעילוי נשמת הר"ר מיכאל בן ירמיהו דרייפוס זצ"ל

נלב"ע כ"ב אדר

ת. נ. צ. ב. ה.

שנים שהפקידו אצל אחד לת"ק ורבי יוסי. שבועה במודה במקצת. כופר הכל ועדים מעידים שחייב במקצת לרבי חייא. שנים שאמרו אכלת חלב לחכמים ורבי מאיר.

דף ג' - ע"א

שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתיים וכל אחד אומר מאתיים שלי, לת"ק נותן לכל אחד מנה והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו, משום

שמטבע זו שייך רק לאחד מהם, אבל שניים שאוחזים בטלית יחלוקו בשבועה שאפשר ששייך לשניהם, לרב יוסי בשנים שהפקידו הכל היא מונח עד שיבוא אליהו כדי שיודה הרמאי, אבל בשנים שאוחזים בטלית יחלוקו בשבועה שאין בוודאי רמאי.

בעל הבית שאמר לחנוני תן לפועלים ופועלים אומרים לא קיבלנו שניהם נשבעים ונטולים, ולא אומרים היא מונח עד שיבוא אליהו שהחנוני אומר אני עשיתי שליחותך ואיני מאמין פועל בשבועה ורק אתה מאמין, והפועל אומר עשיתי עבודה אצלך מה יש לי עם החנוני ואיני מאמין בשבועה.

נתבע שמודה במקצת טענת התובע הוא כופר ומשקר במקצת הטענה צריך להישבע מדאורייתא שבועת מודה במקצת, ולא החשיבו התורה כמשיב אבידה לפוטרו מן השבועה מה שלא כפר כולו שהרי לא היה יכול לכפור בכולו שאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו.

מודה במקצת חייב שבועה והגם שחושדים בו שכופר במקצת לא אומרים שחושדים אותו שיכפור גם בשבועה שאומרים שמה שכפר על מקצת הממון היינו משום שאין בידו לפרוע ועל ידי השבועה יודה שחייב. התובע חבירו והנתבע כופר הכל ועדים מעידים שחייב מקצת הטענה, **לרבי חייא חייב שבועת מודה במקצת, להוי אמינא רבי חייא הביא ראייה מהמשנה בשנים אוחזים בטלית, והטעם שכל אחד צריך להישבע** הוא משום שאנו עדים על כל אחד שתופס בחלק שהוא שלו ומשביע את חבירו בחצי השני שאינו תופס, [ומסקנת הש"ס בדף ד'. שהשבועה במשנתנו היא מדרבנן, ועיין דף ה'. דעה החולקת על רבי חייא].

דף ג' - ע"ב

רבי חייא הוכיח שכופר הכל ועדים מעידים אותו שחייב במקצת, שחייב בשבועת מודה במקצת מקל וחומר,

מהלך א', שלומד קל וחומר מהודאת פיו שאע"פ ואינו מחייבו קנס מחייבו שבועת מודה במקצת, עדים שמחייבים אותו בקנס אינו דין שיחייבוהו שבועה, ואין עדיפות בהודאת פיו במה שמחייבו קרבן וחומש שרבי חייא סובר כרבי מאיר שגם עדים מחייבים אותו קרבן וחומש. [והגמרא דוחה ומה להודאת פיו שאין עדים יכולים להכחישו או להזימו שהודאת בעל דין כמו מאה עדים].

מהלך ב', שלומד קל וחומר מעד אחד שאינו מחייבו ממון אע"כ מחייבו שבועה, קל וחומר לעדים שמחייבים ממון שיכולים גם לחייב שבועה [והגמרא דוחה ומה לעד אחד שנשבע להכחיש מה שהעיד, ומהיכן לחייב שבועה בעדים על מה שלא העיד].

מהלך ג', שלומד קל וחומר מצד השהו פיו וגלגול שבועה בעד אחד שעל ידי טענה וכפירה הם באים לדין וחייב להישבע, קל וחומר לעדים.

מודה שאכל חלב חייב קרבן חטאת שנאמר 'והתודה אשר חטא', **שניים שאמרו לו אכלת חלב בשוגג והוא אומר לא אכלתי - לחכמים** פטור, כיון שיכול לפטור עצמו אם יאמר מזיד הייתי אף אם אמר לא אכלתי נאמן ומה לו לשקר, **לרבי מאיר חייב, שאם עדים יכולים לחייב מיתה קל וחומר שיכולים לחייב קרבן.**

דף ג. גבי חנוני, גדולה מהעדאת עדים.

בבא מציעא דף ד'. יום א' פר' ויקהל - כ"ג אדר א' תשפ"ד

יום זה הוקדש לעילוי נשמת הגה"ח רבי שמשון פישער זצ"ל בן הרה"ח גבריאל זצ"ל
נלב"ע כ"ג אדר תשכ"ז
ת. נ. צ. ב. ה.

הכופר במלוה ובפיקדון. טעם השבועה במשנה. הילך לרבי חייא ורב ששת. שטר שכתוב בו סלעים לרבי עקיבא ורבי שמעון בן אלעזר. התובע מחבירו כלים וקרקעות.

דף ד' - ע"א

הכופר במלוה ועדים העידו שלוה, עד שלא נשבע אינו גזלן שפסול לעדות כיון שמלוה להוצאה ניתנה ואין בידו לשלם וכופר עד שיהיה לו לשלם, הכופר בפיקדון ועדים העידו שהפיקדון היה בידו בשעה שכפר פסול לעדות אפילו לא נשבע.

השבועה במשנה בשנים האוחזים בטלית אינו שבועה מן התורה, מכח מה שאנו רואים שכל אחד חייב חצי לשני [וכמו שרבי חייא מחייב שבועה דאורייתא אם יש עדים שחייב מקצת קל וחומר ממודה במקצת חייב שבועה, וכנ"ל דף ג.]. וכשם שאנו רואים שכל אחד חייב חצי לשני רואים גם שכל אחד יש לו החצי שהוא אוחז בו, אלא שבועה דרבנן היא שלא

יהא כל אחד הולך ותוקף טליתו של חבירו ויאמר שלי הוא.

התובע את חבירו והנתבע מודה במקצת והילך את שלך שאני מודה בו [ואפילו אם הלוה לו כסף ועדיין לא הוציאם ואינו נותנם למלוה אלא אומר לו הם שלך בכל מקום שהם] **לרבי חייא חייב שבועת מודה במקצת, וראייה הוא משבועת שנים אוחזין בטלית שאע"פ ואנו עדים שהחלק שכל אחד אוחז בה לפנינו הוא שלו ודינו כמו הילך ואע"כ חייב שבועה, אע"פ ששבועת שנים אוחזין שבועה מדרבנן היא מכל מקום תיקנו שבועה רק כמו שבועה דאורייתא, לרב ששת הילך פטור משבועה דאורייתא, ואין ראייה משבועת שנים אוחזין בטלית שמתקנת חכמים היא.**

דף ד' - ע"ב

שטר שכתוב פלוני לזה מפלוני סלעים או דינרים מלוה אומר שחייב לו חמש ולוה אומר שלש, לרבי עקיבא הלוה פטור משבועת מודה במקצת שהיה יכול לומר שתיים וכמשמע בשטר ומיעוט סלעים הם שנים ומה שאמר שלש הוא כמשיב אבידה וחכמים פטרו את המשיב אבידה מן השבועה, לרבי שמעון בן אלעזר חייב שבועת מודה במקצת ואינו כמשיב אבידה שמערים לומר שאינו חייב רק שלש כדי שנחזיק בו לאיש נאמן.

שטר שכתוב בו שחייב סלעים או דינרים מלוה אומר חמש ולוה אומר שתיים, הלוה פטור משבועת מודה במקצת שהעדים החתומים על השטר מעידים כדבריו שלא היו אלא שתיים ולכך לא פירש מניין, או משום וקרקעות הלוה משועבדים לכל מה שכתוב בשטר וקרקעות נתמעטו בפסוק מחיוב שבועה ולכן הודאת חיוב קרקע אינו מחייב שבועת מודה במקצת.

התובע מחבירו בבית דין כלים וקרקעות והודה הנתבע בכלים וכפר בקרקע או הודה בקרקע וכפר בכלים פטור משבועת מודה במקצת כיון שקרקע נתמעט משבועה אין כפירת או הודאת קרקעות מחייב שבועה, הודה במקצת כלים חייב שבועת מודה במקצת על מקצת הכלים ומגלגלים עליו שבועה גם על הקרקעות.

דף ד'. דליכא דכוותא דאורייתא, דינרים.

בבא מציעא דף ה'. יום ב' פר' ויקהל - כ"ד אדר א' תשפ"ד

אין שבועה בקרקע. לרמי בר חמא שבועת השומרים רק במודה במקצת. תבע חיטים והודה במקצת שעורים לת"ק ורבן גמליאל. כופר הכל בשבועת היסת. רועה בהמות לעניין שבועה. נוסח השבועה בשניים אוחזים. משביעים לשומר שאינה ברשותו.

דף ה' - ע"א

קרקע נתמעט משבועה, ולמ"ד הילך פטור משבועת מודה במקצת בלאו הכי אין נשבעים שמודה במקצת קרקע הוא הילך, והפסוק מיירי כשחפר בה בורות שיחין ומערות שקלקל הקרקע שמודה בה, או טען כלים וקרקעות והודה בכלים וכפר בקרקע.

לרמי בר חמא ארבעה שומרים אינם חייבים שבועת השומרים אלא אם גם כפר והודה במקצת כיון שנאמר בשבועת השומרים 'כי הוא זה' והיינו מודה במקצת וכגון שלושה פרות מסרתי לך והנפקד אומר על פרה א' לא היו דברים מעולם או החזרתי לך, וא' מתה באונס וחייב אני עליה שבועת השומרים, וא' אני חייב לך, ולמ"ד הילך פטור משבועה, חלק הפיקדון שמודה בו אינו בעין אלא מודה שפשע בה וחייב.

התובע מנה והנתבע כופר הכל ועדים מעידים שחייב לו חמישים, **לרבי חייא חייב שבועה קל וחומר ממה שחייב כשמודה במקצת [כנ"ל דף ג.]. ולתנא בברייתא פטור שנאמר 'כי הוא זה' הוא או זה הוא יתור למעט אם העדים מחייבים אותו במקצת.**

התובע חיטים והנתבע הודה לו במקצת שעורים, לת"ק פטור משבועת מודה במקצת שנאמר 'כי הוא זה' ומין זה שאתה תובע ממני איני חייב אלא זה, ולרבנן גמליאל חייב, וכן סובר תנא בברייתא שפטור משבועה כשעדים מעידים שחייב במקצת הטענה מכח יתור 'כי הוא זה', ואין לו יתור למעט שצריך הודאה ממין הטענה.

לרבי חייא שחייב שבועה אם עדים מעידים במקצת הטענה היינו דווקא במלוה או פיקדון שנאבד ממנו, אבל אם כפר בפיקדון ועדים מעידים שהוא אכלו הרי הוא גזלן ופסול לשבועה, ותיקנו חכמים שהתובע נשבע ונטול.

התובע מנה והנתבע אומר אין לך בידי כלום פטור משבועה דאורייתא [כנ"ל דף ג.]. וחייב בשבועת היסת מדרבנן שחזקה אין אדם תובע אלא אם כן יש לו בידו, ואם הנתבע גזלן אין התובע יכול להישבע וליתול שדין

שכנגדו נשבע ונוטל אינו אלא תקנת חכמים ולא תיקנו בשבועת היסת.

דף ה' - ע"ב

רועה בהמות שלו פסול לעדות ולשבועה שמסתמא הוא גזלן ורועה בהמות בשדות אחרים אפילו אם לא העידו עליו שגזל, **רועה בהמות של אחרים** כשר ואינו חוטא בשביל הנאת אחרים.

נוסח השבועה בשנים אוחזים בטלית נשבעים שיש לי בה ואין לי בה פחות מחציה, וכוונתו הוא שלטענתי כולה שלי ולדבריהם שאינכם מאמינים יש לי בה ואין לי בה פחות מחציה, ואינו יכול להישבע כולה שלי שאם כן יהיה לעז לבית דין שנשבע כולה שלי ואין נותנים לו אלא חציה, ואינו יכול להישבע חציה שלי שזה ריעותא לדברו שאומר כולה שלי.

שנים האוחזים בטלית נשבעים גם בשניהם תופסים בה, לרבי יוחנן שתקנו חכמים שישבעו כדי שלא יהא כל אחד הולך ותוקף בטליתו של חבירו ויאמר שלי הוא [ועיין דף ו'. שיטת אביי], ואע"פ שחשוד על לא תגזול אינו חשוד שישבע לשקר שחמור הוא לאנשים איסור שבועה יותר מאיסור גזילה.

משביעים שומר ששילם ואינו רוצה להישבע שבועה שאינה ברשותו שחוששים שמא עיניו נתן בה, ואינו חשוד על לא תגזול ולא תחמוד ומורה היתר לעצמו כיון שמשלם.

דף ה'. הילך, ההוא רעיא.

בבא מציעא דף ו'. יום ג' פר' ויקהל - כ"ה אדר א' תשפ"ד

מחלוקת רבי יוחנן ואביי בטעם שבועת המשנה. תקפה אחד בפנינו. הקדיש אחד כל הטלית. תקף כהן ספק בכורות לרב המנונא ורבה. היו לו י' חמורים לעניין פדיון פטר חמור. היו לו י' טלאים ומת או קפץ אחד לעניין ראשית הגז.

דף ו' - ע"א

לרבי יוחנן שבועת המשנה בשנים אוחזים הוא משום חשש שמא תקף בטלית חבירו, אע"פ שהוא חשוד שכופר ממון אינו חשוד שישבע לשקר שאם לא כן איך משביעים לכופר הכל, ואיך חנוני ופועל נשבע ונוטל מבעל הבית, ואיך נשבע שומר שלא שלחתי בה יד הרי אם שלח בה יד הוא גזלן.

לאביי שבועת המשנה בשנים אוחזים הוא משום חשש שמא ספק מלוה ישנה יש לו עליו ולכך תקף המלוה בטלית הלוה, ולשיטתו החשוד לכפור ממון חשוד גם להישבע שקר ואף על פי כן נאמן בשבועה שפורש אדם מספק שבועת שקר משום ואינו יכול להחזיר ואינו פורש מספק איסור גזל שאפשר להחזיר.

שנים שאוחזים בטלית ותקף אחד בפנינו וכולה בידו קודם שנשבע, אם שתק השני הוא הודאה, אם צווח מתחילה ועד סוף אין תפיסתו תפיסה, ואיבעיא אם שתק בתחילה וצווח בסוף אם הוא הודאה כיון ששתק בתחילה, או כיון שצווח בסוף נתגלה שמה ששתק בתחילה היה משום שסבר שאין צריך לצעוק כיון שראו חכמים והשני תפס ממנו.

שנים שאוחזים בטלית ופסקו להם בית דין שיחלוקו ויצאו מבית דין וחזרו כשהוא ביד אחד מהם וטען שהשני הודה לו, והשני טוען השכרתי לו, אין השני נאמן כיון שעד עכשיו חשד לראשון שהוא גנב ואיך השכיר לו, והמוציא מחבירו עליו להביא ראיה בעדים.

אחד שאוחז בכל הטלית והשני מתאבק עמו ונתלה בה, הטלית של האוחז בכולה.

שנים שאוחזים בטלית והקדיש אחד מהם כל הטלית, אם נאמר כצד באיבעיא שאם תקפה אחד בפנינו מוציאים אותה מידו הרי בוודאי אינה מקודשת שאין הקדש יותר חזק מתקיפה, ואם נאמר שבתקפה אחד בפנינו אין מוציאים אותה מידו, איבעיא אם הוא הדין בהקדישה כיון שאמירה לגבוה דינו כמסירה להדיוט, או כיון ואינו בידו וברשותו אינו יכול להקדיש שנאמר 'ואיש כי יקדיש את ביתו' ואי אפשר להקדיש אלא מה שברשותו כמו ביתו.

דף ו' - ע"ב

שנים שרבו על בעלות מרחץ ואחד מהם הקדיש ופרשו רבנן מהמרחץ, להוי אמיא בש"ס מיירי במרחץ מטלטל כגון גיגית ומוכח מזה ששנים אוחזים בטלית והקדיש אחד מהם מקודשת [ועי' מסקנת הש"ס דף ז'].
ספק בכורות אדם או בהמה אין כהן מוציא מידי ישראל והמוציא מחבירו עליו הראיה, וספק בכור בהמה טהורה אסור בגיזה ועבודה שספק קדשים הוא, **תקפו כהן - לרב המנונא** אחר שכהן מוחזק הישראל הוא המוציא ועליו הראיה [ורצה להוכיח מזה בשנים אוחזים בטלית אם תמצא לומר

שתקפה אחד אין מוציאים מידו הוא הדין גם אם הקדישו מקודשת שהרי גם בספק בכור מהני תפיסה, והוא קדוש לפני שתקפו, והטעם משום די ש לכהן כח בהם גם בלי תפיסה], **לרבה** תקפה כהן מוציאים אותו מידו והטעם שאסור בגיזה ועבודה שקדושת בכור בא מאליו [מה שאין כן שנים אוחזים והקדישו אחד בפיו יש לומר שלא מהני כיון ואינו ברשותו].

ישראל שיש לו עשרה חמורים שהם ספק פטרי רחם מפריש עליהם עשרה שה כדי להוציא איסורם ואינו צריך לתת לכהן שמוציא מחבירו עליו הראיה, ומעשר והם שלו [ורב חנניה הוכיח מזה כרבה שבתקפו כהן לספק בכור מוציאים מידו שאם נאמר שיש לכהן צד זכיה בהם ותפיסה נמצא שישראל פוטר ממונו בממונו של כהן].

היו לו י' טלאים ומנה חמש ומת אחד מאותם שאינם מנויים, המנויים פטורים שנאמר 'וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור תחת השבט' ומשעה שעבר תחת השבט ולא עלה בידו לעשר שוב אינו מעבירו פעם אחרת.

היה מעשר טלאים והתחיל למנות ועד שלא הגיע לעשרה קפץ אחד מן המנויים לתוך שאינם מנויים כולם פטורים מן המעשר משום שיש ביניהם מנוי שעבר תחת השבט שפטור מן המעשר וכולם פטורים משום שנאמר 'העשירי יהיה קודש לה' והיינו עשירי וודאי ולא עשירי ספק, וכל עשירי שיצא ספק אם הוא ודאי חייב במעשר.

דף ו'. ואיש כי יקדיש

בבא מציעא דף ז'. יום ד' פר' ויקהל - כ"ו אדר א' תשפ"ד

הקדיש אחד מהם קרקע או מטלטלים. אוחזים בגוף הטלית. מלוה ולוה המחזיקים בשטר שאינו מקוים לרבי ורשב"ג, אחד בטופס ואחד בתורף לרבי אליעזר ורבי יוחנן, ואחרים שמצאו שטר לרבי יוסי.

דף ז' - ע"א

שנים שרבו בבעלות קרקע והקדיש אחד מהם אם יש לו ראייה שהקרקע שלו ויכול להוציא בדיינים הקדש שבכל מקום שנמצא ברשותו הוא שקרקע אינה נגזלת, אבל במטלטלים אפילו יכול להוציא בדיינים אינו קדוש לפי שאינו ברשותו.

שנים אוחזין בטלית וכל אחד אומר כולה שלי שהדין שיחלוקו הטלית בשווה, היינו דווקא באוחזים בחוטים שבקצה הטלית, אבל באוחזים בגוף הטלית כל אחד נוטל עד מקום שידו מגעת והשאר חולקים בשבועה.

שנים אוחזין בטלית ויש זהב באמצע חולקים גם חלק הזהב, גם אם זה יותר קרוב לאחד מהם.

שנים אדוקים בטלית שכל אחד נוטל עד מקום שידו מגעת היינו משום שקנה החלק שאוחז בה אע"פ שחבירו אוחז בקצה הטלית השני, ולכן כשמקנים בקניין סודר כיון שאחז בה המקנה שלש על שלש והוא שיעור בגד [אע"פ שהקונה אוחז ג"כ] נקנה המקח ללוקח והרי הוא בכלל 'ושלף איש נעלו ונתן לרעהו', ואינו דומה לגירושין שאם הגט בידה וחוט שקשור בגט בידו ויכול להביא הגט אצלו שאיננה מגורשת משום שנאמר 'כריתות'.

מלוה ולוה שאוחזים בשטר, מלוה אומר שלי הוא ועדיין לא פרע הלוה את חובו ולוה אומר שלי הוא וכבר פרעתי, **אם השטר מקוים** יחלוקו, **אם אין השטר מקוים** - לרבי הלוה פטור שסובר שלוה האומר על שטר שאינו מקוים שפרעו אע"פ שמודה שכתבו לשטר נאמן לומר שהשטר פרוע כיון שאין אנו יודעים שהשטר כשר אלא על פיו והוא אומר שפרעו, לרשב"ג יחלוקו שסובר לוה שמודה שכתבו לשטר שוב אין המלוה צריך לקיים.

דף ז' - ע"ב

אחרים שמצאו שטר, מלוה אומר ממני נפל ולוה אומר ממני נפל, נחלקו **רבנן ורבי יוסי** אם כיון שנפל חוששים שהשטר פרוע ונפל מיד הלוה ולא יחזיר ללוה ולמלווה עד שיבוא אליהו או עדים שראו מיד מי נפל, או לא חוששים לפירעון כשמחזירים ללוה שטר פרוע קורע מיד, ולכן יתנו למלוה.

מצא שטר כתובה בשוק בזמן שהבעל מודה שלא פרע לה הכתובה יחזיר לאשה, אם הבעל אומר שפרע הכתובה וממנו נפל למ"ד שחוששים לפירעון אם נתארמלה או נתגרשה לא יחזיר לזה ולזה, ואם עודה תחת בעלה יחזיר לאשה שאין אדם פורע כתובה קודם גירושין, ולשיטת חכמים גם אם לא חוששים לפירעון לא יחזיר לאשה אפילו בעודה תחת בעלה משום שחוששים שמא ייחד ומסר לה כספים לכתובה כשנשאה, או שמא כתב לה כתובה אחרת כשאיבדה כתובה זו.

מלוה ולוה שאוחזים בשטר וכל אחד אומר שלי הוא שיחלוקו, דווקא

בהמה בשדה ועיר וברשות הרבים. לשונות בלשון קניין
בהמה וכלים. דגים בקניין חצר. גט בקניין חצר. המלקט
פאה בשדה אחרים לרבי אליעזר וחכמים.

דף ט' - ע"א

שנים שמצאו גמל ומשכוהו שניהם קנו, שנים שמצאו חמור
והנהיגוהו שניהם קנו, הנהיגה בגמל ומשיכה בחמור - לרבי יהודה
לא קנה, לת"ק י"א שהנהיגה קונה בגמל ולכן הוא הדין אחד מושך ואחד
נוהג ששניהם קנו, וי"א שמשיכה קונה בחמור ולכן הוא הדין אחד
מושך ואחד נוהג ששניהם קנו.

אחד שרוכב על חמור ומנהיגו ברגליו ואחד תופס במוסרה, הרוכב
קנה החמור וחלק המוסרה שבראש החמור שכחלק מהחמור הוא,
והתופס במוסרה קנה מה שתפוס בידו, והשאר שניהם לא קנו כיון
שהתפוס במוסרה לא הגביה כולה ולא מהני הגבהתו כדי שיזכה
לעצמו, ולכן לא מהני גם שיזכה חברו מדין המגביה מציאה לחבירו
קנה חברו כי לא הגביה לדעת חברו.

טלית שהיא מונחת חציה על גבי קרקע וחציה על גבי עמוד ואחד
הגביה חציה מעל גבי קרקע והשני הגביה חציה שעל גבי העמוד שניהם
קנו, אע"פ שזה שהגביהו מעל גבי הקרקע היה יכול לנתק ולהביא אצלו
והיתה כולה מוגבהת.

המוכר בהמה לחבירו ואמר לו קני כדרך שבני אדם קונים, בשדה
קונה ברכיבה ומנהיג ברגליו, בעיר קונה בהנהגה ולא ברכיבה שאין
דרך בני אדם לרכוב בעיר משום צניעות, ואם הוא מזולזל קונה ברכיבה,
ברשות הרבים דרך כולם לרכוב ולא להנהיג פן יפסקו עוברי דרכים
בינו לבהמתו, אדם חשוב ואשה דרכם תמיד ברכיבה, אבל במציאה
קונה בכל אופן.

דף ט' - ע"ב

האומר לחבירו משוך בהמה זו לקנות כלים שעליה ומשך לא קנה
שמשמעות לשונו הוא אתה תתכוון לקנות אני איני מקנה לך, משוך
בהמה זו וקני כלים שעליה והקנה לו כלים ולא בהמה איבעיא אם
קנה הכלים במשיכת הפרה, משוך בהמה זו וקני כלים שעליה בקניין
חצר אינו קונה שחצר מהלכת היא ואינו משתמר, ואפילו אם עמדה
כיון שראויה ללכת ואינו דומה לחצר, ואם הבהמה כפותה קונה הכלים
בקניין חצר.

היה מהלך בספינה וקפצו דגים בתוכה קנה הדגים בקניין חצר
שהספינה איננה הולכת רק המים מוליכה.

אשה שהיתה מהלכת ברשות הרבים וזרק בעלה גיטה לתוך קלתה
מגורשת, שאין קלתה מהלכת אלא היא מוליכה אותה.

היה רוכב על הבהמה וראה את המציאה, ואמר לחבירו תנה לי נטלה
חבירו ואמר אני זכיתי בה זכה בה, ואם נתנה לו ואמר אני זכיתי בה
תחילה לא אמר כלום כיון שנתנה לו הקנה לו במתנה או שלא נתכווין
הראשון לקנות בתחילה.

המלקט פאה בשדה של אחרים, ואמר הרי זו לפלוני עני לרבי
אליעזר זכה לו, לחכמים יתננה לעני הנמצא ראשון, לעולא נחלקו
במלקט עשיר שלרבי אליעזר מיגו שיכול להפקיר נכסיו והוא עני
ומיגו שיכול לזכות עכשיו לעצמו יכול לזכות גם לאחרים ואומרים
שתי מיגו, ולחכמים אין אומרים שתי מיגו, אבל עני המלקט יכול לזכות
לעני חברו שמתוך שזוכה לעצמו זוכה גם לחבירו [וכן המגביה מציאה
לחבירו זכה חברו מכח מיגו שזכה לעצמו זוכה גם לחבירו], לרב נחמן
לחכמים אפילו אם המלקט עני לא זכה חברו והמגביה לחבירו לא זכה
חבירו ואין אומרים מתוך שזכה לעצמו זכה גם לחבירו אלא אם הוא
זוכה בה וכמו דין המשנה בשנים שהגביהו מציאה ביחד שקנו שניהם
משום שכל אחד הגביה לצורכו ולצורך חברו.

דף ט' טלית חציה בקרקע וחציה בעמוד.

אם כל אחד אחוז בטופס ובתורף אבל אחד אחוז בטופס ואחד בתורף
כיון שבתורף יש זמן וגובה ממשועבדים ובטופס אין זמן ואינו גובה בו
ממשועבדים, לרבי אליעזר מעלים השטר בדמים כמה שוה התורף
יותר מהטופס וכפי זה חולקים, לרבי יוחנן אפילו זה אחוז בטופס וזה
בתורף חולקים.

אם יתקלקל הטלית בחלוקת שניים או חזים חולקים הטלית בדמים
וכמו שתנן היו שנים רוכבים על גבי בהמה ויחלוקו על כרחך הוא
בדמים.

דף ז'. זה נוטל עד מקום שידו מגעת, זמן

בבא מציעא דף ח'. יום ה' פר' ויקהל - כ"ז אדר א' תשפ"ד

פירוש בזמן שהם מודים. שניים שהגביהו מציאה לרבי
בר חמא ורבא. חרש או ביחד עם פקח הגביהו מציאה.
שור וחמור שמשכו בקרון לרבי מאיר וחכמים לעניין
כלאיים ולטענת כולה שלי.

דף ח' - ע"א

מה שתנן במשנה שנים שאוחזים בטלית בזמן שהם מודים חולקים
בלי שבועה, היינו שמודים שמצאו והגביהו ביחד וחולקים משום
ששניהם קנאוהו, ואין הדין כמו הרישא שחולקים משום ספק שלא
יודעים מי משקר.

הטעם דשנים שהגביהו מציאה שניהם קנו ולא אומרים שאינה
הגביה כיון ולא הגביה אלא חציה וחצי השני הוא כמונח על גבי
קרקע, לרבי בר חמא משום וכל אחד הגביה לדעת שיקנה חברו
חצי והמגביה מציאה לחבירו קנה חברו, לרבא כששניהם הגביהו קנו
שניהם שהגביה לעצמו וגם לחבירו ומיגו שזכה לעצמו זכה גם לחבירו,
אבל המגביה כולה לצורך חברו ולא נתכווין לצורך עצמו כלל לא קנה
חבירו שאינו יכול לזכות לחבירו במקום שמפסיד לאחרים ומונע מהם
מלזכות בהמציאה.

חרש שהגביה מציאה קנה מתקנת חכמים מדרכי שלום, שני חרשים
שהגביהו מציאה קנו משום דרכי שלום, אבל פקח וחרש שהגביהו
מציאה מתוך שלא קנה פקח שחצי השני שלא הגביה כמונח על גבי
קרקע שמעיקר הדין אין הגביהתו של חרש עבירו כלום, וממילא גם
החרש אינו קונה.

דף ח' - ע"ב

שור וחמור שמשכו קרון - לרבי מאיר בין המנהיג ובין היושב בקרון
לוקה ארבעים, לחכמים היושב בקרון פטור שלא עשה כלום.

שנים שאוחזים בבהמה אחד רוכב ואחד מנהיג וכל אחד אומר כולה
שלי - לרבי מאיר שבין המנהיג ובין היושב לוקה באיסור כלאים הוא
הדין אחד רוכב ואחד מנהיג שניהם נקראים או חזים ויחלוקו, לחכמים
שמנהיג לוקה ולא יושב הוא הדין רוכב במקום מנהיג אע"פ שהרוכב
תופס במוסרה, שמוסרה מהני לקנות בו רק במקח וממכר שהמוכר
מוסר ללוקח ולא במציאה ובנכסי הגר, אבל אם הרוכב מנהיג ברגליו
הרי זה קנין משיכה ויחלוקו [ופשטות הסוגיא משמע שהוא הדין רוכב
לבד ולא מנהיג ברגליו לשמואל לא קנה, שסובר לחכמים שיושב לא
עשה כלום].

דף ח'. חויה לבני מלכים, חרש, מציאת חברו, חמור.

בבא מציעא דף ט'. יום ו' פר' ויקהל - כ"ח אדר א' תשפ"ד

משיכה בגמל, הנהיגה בחמור, הנהיגה בגמל ומשיכה
בחמור לת"ק ורבי יהודה. רוכב ומנהיג ואחד תופס
במוסרה. טלית חציה על הקרקע וחציה על העמוד. קניין